

חוק האזרחות, תשי"ב—1952*

פרק ראשון : רכישת האזרחות

1. אזרחות ישראלית נקנית —

פבוא

מכוח שבות לפי סעיף 2,

מכוח ישיבה בישראל לפי סעיף 3,

מכוח לידה לפי סעיף 4,

או על ידי התאזרחות לפי הסעיפים 5 עד 9.

לא תהיה אזרחות ישראלית אלא לפי חוק זה.

2. (א) כל עולה לפי חוק השבות, תשי"א—1950, יהיה לאזרח ישראלי.

אזרחות
מכוח שבות

(ב) אזרחות מכוח שבות נקנית —

(1) למי שעלה ארצה או נולד בה לפני הקמת המדינה — מיום הקמת המדינה ;

(2) למי שעלה לישראל אחרי הקמת המדינה — מיום עלייתו ;

(3) למי שנולד בישראל אחרי הקמת המדינה — מיום לידתו ;

(4) למי שקיבל תעודת עולה לפי סעיף 3 לחוק השבות, תשי"א—1950 — מיום מתן התעודה.

(ג) סעיף זה אינו חל —

(1) על מי שחדל להיות תושב ישראל לפני תחילת תקפו של חוק זה ;

(2) על בגיר שערב יום תחילת תקפו של חוק זה, או — אם עלה אחרי כן —

ערב יום עלייתו או ערב יום מתן תעודת העולה, היה אזרח חוץ, והצהיר, באותו יום או לפני כן, שאין ברצונו להיות אזרח ישראלי ;

(3) על קטין שהוריו הצהירו לפי פסקה (2), וכללו את הקטין בהצהרתם.

3. (א) מי שערב הקמת המדינה היה נתין ארצישראלי, ולא היה לאזרח ישראלי לפי סעיף 2, יהיה לאזרח ישראלי מיום הקמת המדינה אם נתקיימו בו תנאים אלה :

אזרחות מכוח
ישיבה בישראל

(1) ביום ד' באדר תשי"ב (1 במרס 1952) היה רשום כתושב לפי פקודת מרשם תושבים, תש"ט—1949² ;

(2) ביום תחילת תקפו של חוק זה היה תושב ישראל ;

(3) מיום הקמת המדינה עד יום תחילת תקפו של חוק זה היה בישראל או בשטח שהיה לשטח ישראל אחרי הקמת המדינה, או שבתקופה זו נכנס לישראל כדין.

(ב) מי שנולד אחרי הקמת המדינה, וביום תחילת תקפו של חוק זה היה תושב

ישראל, ואביו או אמו היו לאזרחים ישראלים לפי סעיף קטן (א), יהיה לאזרח ישראלי מיום לידתו.

4. מי שנולד כשאביו או אמו היו אזרחים ישראלים, יהיה לאזרח ישראלי מלידה ; מי שנולד אחרי מות אביו, דייו שאביו היה במותו אזרח ישראלי.

אזרחות מלידה

* נתקבל בכנסת ביום ו' בניסן תשי"ב (1 באפריל 1952) ; הצעת החוק נתפרסמה בחצרות חוק 98 מיום כ"ב כחשוון תשי"ב (21.11.51), עמ' 22.

¹ ספר החוקים 51 מיום כ"א בתמוז תשי"א (6.7.50), עמ' 159.

² ע"ר מס' 48 מיום ה' בשבט תש"ט (4.2.49), חוס' א', עמ' 164.

5. (א) בגיר שאיננו אזרח ישראלי יכול לקבל אזרחות ישראלית על ידי התאזרחות אם נתקיימו בו תנאים אלה:

- (1) נמצא בישראל;
- (2) היה בישראל שלוש שנים מתוך תקופת חמש שנים שקדמה ליום הגשת בקשתו;
- (3) זכאי לשבת בישראל ישיבת קבע;
- (4) השתקע בישראל או שיש בדעתו להשתקע בה;
- (5) יודע ידיעת־מה את השפה העברית;
- (6) ויתר על אזרחותו הקודמת או הוכיח שיחדל להיות אזרח חוץ לכשיתיה לאזרח ישראלי.

- (ב) מי שביקש להתאזרח ונתקיימו בו התנאים שבסעיף קטן (א), יעניק לו שר הפנים, אם ראה זאת לנכון, את האזרחות הישראלית על ידי מתן תעודת האזרחות.
- (ג) לפני הענקת האזרחות יצהיר המבקש הצהרה זו:
"אני מצהיר שאהיה אזרח נאמן למדינת ישראל".
- (ד) האזרחות נקנית מיום ההצהרה.

6. (א) (1) מי ששירת שירות סדיר בצבא־הגנה לישראל, או ששירת, אחרי יום ט"ז בכסלו תש"ח (29 בנובמבר 1947), בשירות אחר ששר הבטחון הכריז עליו, באכרזה שפורסמה ברשומות, כשירות צבאי לצורך סעיף זה, ושוחרר כחוק;

(2) מי ששיכל בן או בת בשירות כזה,

פטורים מהתנאים שבסעיף 5 (א), פרט לתנאי שבסעיף 5 (א) (4).

(ב) מי שמבקש להתאזרח אחרי שהצהיר לפי סעיף 2 (ג) (2), פטור מהתנאי שבסעיף 5 (א) (2).

(ג) מי שערב הקמת המדינה היה נתין ארצישראלי פטור מהתנאי שבסעיף 5 (א) (5).

(ד) שר הפנים רשאי לפטור את המבקש מהתנאים שבסעיף 5 (א) (1), (2), (5) ו־(6), כולם או מקצתם, אם יש לדעתו סיבה מיוחדת המצדיקה את הפטור.

7. בעל ואשתו שאחד מהם אזרח ישראלי או שאחד מהם ביקש להתאזרח ונתקיימו בו התנאים שבסעיף 5 (א) או הפטור מהם, יכול השני לקבל אזרחות ישראלית על ידי התאזרחות, אף בהיותו קטין ואף אם לא נתקיימו בו התנאים שבסעיף 5 (א).

8. התאזרחות מקנה אזרחות ישראלית גם לילדיו הקטינים של המתאזרח.

9. (א) קטין שאיננו אזרח ישראלי, והוא תושב ישראל, והוריו אינם בישראל, או שמתו, או שאינם ידועים, רשאי שר הפנים להעניק לו אזרחות ישראלית על ידי מתן תעודת התאזרחות בתנאים ומן היום שייראו לשר.

(ב) הענקת האזרחות תהיה לפי בקשת אביו או אמו של הקטין, ואם הוריו מתו או שאינם יכולים להגיש בקשה — לפי בקשת אפוטרופסו של הקטין או לפי בקשת מי שהקטין נמצא ברשותו.

פרק שני : איבוד האזרחות

10. (א) אזרח ישראלי בגיר שאינו תושב ישראל רשאי להצהיר שרצונו לוותר על אזרחותו; הויתור טעון הסכמת שר הפנים; האזרחות מתבטלת מהיום שקבע השר.

ויתור על אזרחות

(ב) אורח ישראלי קטין שאינו תושב ישראל, אורחותו מתבטלת אם תוריו ויתרו על אורחותם; היא אינה מתבטלת כל עוד אחד מהוריו נשאר אורח ישראלי.

ביטול
התאורחות

11. (א) מי שרכש אורחות ישראלית על ידי התאורחות והוא —

(1) רכש אותה על יסוד פרטים כוזבים; או

(2) נמצא בחוץ לארץ 7 שנים רצופות ואין לו קשר של ממש עם הארץ, ולא הוכיח שקשר כזה נפסק שלא מרצונו; או

(3) עשה מעשה שיש בו משום הפרת אמונים למדינת ישראל,

יכול בית משפט מחוזי, על פי בקשת שר הפנים, לבטל את התאורחותו.

(ב) בית המשפט יכול, על פי אותה בקשה, לפסוק שהביטול יחול גם על ילדי

המתארח שרכשו אורחות ישראלית מכוח התאורחותו, אם הם תושבי חוץ.

(ג) האורחות הישראלית מתבטלת מן היום שאין עוד לערער על פסק הדין המבטל

את ההתאורחות, או ביום מאוחר יותר שקבע בית המשפט.

12. איבוד האורחות הישראלית אינו פוטר מאחריות שנובעת מאורחות ישראלית ונוצרה לפני שאבדה האורחות.

פיוס אחריות

פרק שלישי: הוראות נוספות

13. בחוק זה —

פירושים

„בגיר“ פירושו — אדם בגיל שמונה עשרה ומעלה;

„קטין“ פירושו — אדם בגיל שלמטה משמונה עשרה;

„ילד“ כולל ילד שאומץ, ו„הורים“ כוללים מאמצים של ילד מאומץ;

„אורחות חוץ“ כוללת נתינות חוץ, ו„אורח חוץ“ כולל נתין חוץ, אך אינו כולל נתין

ארצישראלי.

14. (א) פרט לענין התאורחות, אין רכישת אורחות ישראלית תלויה בויתור על אורחות קודמת.

אורחות כפולה
ומקום סגורים
כפול

(ב) אורח ישראלי שהוא גם אורח חוץ, רואים אותו, לענין חוקי ישראל, כאורח

ישראלי.

(ג) תושב ישראל הגר בחוץ לארץ, רואים אותו, לענין חוק זה, כתושב ישראל כל

עוד לא השתקע בחוץ לארץ.

15. אורח ישראלי רשאי לקבל משר הפנים תעודה המעידה על היותו אורח.

ראיה לאורחות

16. מי שמסר ביודעין פרטים כוזבים בענין הנוגע לרכישתה או לאיבודתה של האורחות

עבירות

הישראלית, שלו או של אחר, דינו — מאסר עד ששה חדשים או קנס עד חמש מאות לירות

או שני הענשים כאחד.

17. (א) שר הפנים ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, לרבות תשלום אגרות והפטור מתשלומן.

ביצוע ותקנות

(ב) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בנוגע לדיון בבית המשפט המחוזי לפי

חוק זה, לרבות הערעור על החלטות בית המשפט.

18. (א) דברי המלך על הנתינות הפלשתינאית (א"י), 1925—1942, בטלים מיום הקמת המדינה.

ביטול,
תיאום חוקים
ואישור תוקף

¹ ע"ר מס' 1210 פיוס 16.7.42, תוס' 2, עמ' 1012.

- (ב) כל הוראת חוק שבה מדובר בנתינות ארצישראלית או בנתינים ארצישראליים תיקרא מעתה כאילו מדובר בה באזרחות ישראלית או באזרחים ישראליים.
- (ג) כל דבר שנעשה בתקופה שבין הקמת המדינה ובין יום תחילת תקפו של חוק זה, רואים אותו כשריר וקיים, אם היה שריר וקיים אילו היה חוק זה בתקפו בזמן שהדבר נעשה.
19. (א) חוק זה ייכנס לתקפו ביום כ"א בתמוז תשי"ב (14 ביולי 1952).
- (ב) שר הפנים רשאי להתקין, עוד לפני אותו יום, תקנות בדבר מתן הצהרות לפי סעיף 2 (ג) (2).

תחילת חוק

משה שפירא
שר הפנים

משה שרת
שר החוץ
ממלא מקום ראש הממשלה

יוסף שפרינצק
יושב ראש הכנסת
ממלא מקום נשיא המדינה

